

Obsah.

(Články označené hvězdičkou jsou veršované.)

I. Bůh. Škola. Rodina. Člověk.

Strana	Strana		
1. Škola. Karel Rais	3	26. *Přání k jmeninám. Xaver Dvořák	19
2. *Od Boha činíme počátek, a bude dobrý pořádek	4	27. Přísloví o rodičích	19
3. *Bůh. Xaver Dvořák	4	28. *Pilné děti. Filip Hyšman	20
4. Přísloví o Pánu Bohu	5	29. Hruška. Josef Kožíšek	20
5. Kterak se chovám v chrámu Páně. Ant. Mojžíš	5	30. *Sirotek. Národní	21
6. Čistota ve škole. V. Štech	6	31. Devět. J. Kožíšek. (Důlek)	21
7. *Čítanka. Xaver Dvořák	6	32. Jak Boženka opatrovala bratříčka. A. Čadová-Šnajdaufová	22
8. Nový spolužák. Jos. Klika	7	33. *Babička. Karel Rais	23
9. Pan učitel a žáci. K. Rais	7	34. Cemu babička učila děti. Božena Němcová	24
10. Přísloví o učení	8	35. Přísloví o hospodárnosti.	25
11. Tělo lidské. (Oči — ústa, zuby, jazyk — hořejší zuby; paže, prsty, tělo; vlasy, čelo atd.)	9	36. Stará chůva. Karel Rais	25
12. Vzrůst těla. Jos. Klika	11	37. Šetř a pomáhej! Karel Rais	27
13. Čistota půl zdraví. } A. Čadová-11		38. Lihoviny. } Am. Čadová-	28
14. Zdravý zrak. } Šnajdau-12		39. O oděvu. } Šnajdaufová	28
15. Zdravý sluch. } fová 13		40. Poctivost. Lad. Benýšek	29
16. Čichám, ochutnávám, hmatám	13	41. Nepožádáš cizího majetku! K. Rais	30
17. Jím, piji, zažívám. } A. Čadová-14		42. Tvrdá dlaň. Alois Mrštík	31
18. Zuby. } Šnajdau-14		43. *První hřích a pokuta. Národní	32
19. Dýchám. } fová 15		44. Přísloví o práci	33
20. *Mé srdečko. Jos. Sládek	16	45. Buď poslušen a mluv pravdu ! Karel Rais	34
21. *Rodiče. Národní	16	46. *Buď útrpný! Frant. Doucha	35
22. Otec a matka. Karel Rais	16	47. Snadný úraz. Am. Čadová-Šnajdaufová	36
23. *Starý tatíček náš. Národní	17		
24. *Matičce. Jan Neruda	18		
25. Za nemoci. Am. Čadová-Šnajdaufová	18		

	Strana		Strana
48. Janek sprostáček. Národní dle Mikšíčka	37	52. *Sedlák Jíra. Josef Sládek	41
49. Buď spokojen se svým stavem! Karel Rais	38	53. Nepodezírej a buď smířliv! Karel Rais	41
50. *Svatý Petr pasákem. Xaver Dvořák	40	54. Nezištnost. Karel Rais	43
51. Přísloví o přičinlivosti	41	55. Šetř majetku cizího! Růžena Jesenská	44
		56. Přísloví o obcování s lidmi	45

II. Doma. Na dvoře. V zahradě.

57. Náš pořádek. Václav Štech	46	81. Červ a skopec. Dle V. Zahradníka	72
58. *Píseň ranní	47	82. Malý hospodář. Jan Kálal	73
59. Cerná hodinka. A. Mrštík	48	83. Králík a zajíc. B. Patera. (1. zajíc, 2. když ho chňapne pes, 3. do prostředka, potom běží z lesa)	74
60. *Před spánkem. K. Rais	49	84. *Kohoutek. Eliška Krásnohorská	76
61. Dřevěné věci v domácnosti. V. Štech	49	85. Kohout a slepice (1. a 2. kohout, 3. slepice, 4. a 5. vejce)	76
62. Příbor a kovové nádoby. V. Štech	50	86. Pohádka o kohoutkovi a slepičce. Národní	77
63. V kuchyni. V. Štech. (Hliněná nádoba, džbán, koště)	51	87. Husa a kachna	80
64. *Hospodyňka. V. Sokolová	54	88. Krocán, páv, perlička. B. Patera	81
65. Kam nás posílají z kuchyně. V. Štech	55	89. O holubech	82
66. Vzorný příbytek základem spokojenosti. Jan Kozák. (1. brány, 2. kola u vozu, 3. špice v kole, 4. řetěz)	55	90. Vlaštovka a vrabec	83
67. Zrcadlo. Vinc. Zahradník	58	91. Chlapec a vrabec	85
68. *Hodiny. Karel Vinařický	58	92. *Vlaštovčí hnízdo. Josef Sládek	85
69. Nový dům. V. Štech. (1. sklep, 2. komín)	59	93. Špaček. Jos. Pažout	85
70. Kočka a myš. Boh. Patera	60	94. Pavouk a mouchy	87
71. Pes. Dle Jos. Rosického	61	95. Včely a mravenci B. Patera	88
72. O starém psu a vlku. Božena Němcová	63	96. *Včelka. Jos. Kožíšek. (1. včelka, 2. čmelák)	89
73. Kůň. Boh. Patera. (1. kůň, 2. kůň a vozka, 3. sedlo)	65	97. Jak si mravenci poradili	90
74. Bůh jest ochránce trýzněných zvířat. „Svět zvířat“ III.	67	98. Ovocné stromy. B. Patera	91
75. Učený kůň	68	99. Jabloň. B. Patera	92
76. Kráva. Boh. Patera	69	100. Spor ovocných stromů	92
77. Ostatní domácí zvířata čtvernohá	70	101. Za špatnou práci odměny nečekej. Frant. Štěpán	93
78. *Ovečka. Xaver Dvořák	71	102. Jablko. Martin Hornof	95
79. *Kozel ve mlýně. Národní	72	103. Naše stromy okrasné. B. Patera	95
80. Kozlové na lávce. Vincenc Zahradník	72	104. *Naše stromy. Karel Rais	99

Strana	Strana
105. Některé naše keře. B. Patera 99	108. Zelenina. Boh. Patera. (1. mrkev, 2. makovice) . . . 102
106. Květiny zahradní. B. Bauše 100	109. Rostliny luštinaté. Jan Dolenský 104
107. *Slunečnice. Karel Rais . 102	

III. Na poli. U vody. V lese. Na horách.

110. Krtek. Dle Jos. Pažouta . 106	132. *Co to bylo? Jan Milota . 136
111. Rolníkovi nepřátelé. Dle F. Dlouhého 108	133. Liška 137
112. Vrány a kavky. B. Patera 110	134. Kozel a liška 138
113. Vrána u džbánu. Z bajek Ezopových 112	135. Chroust. B. Bauše 138
114. Co ptáčekové vzkazují dětem 112	136. Motýli. B. Patera 140
115. *Skrivánek za jitra. K. Vinařický 114	137. Borový stromeček. K. Vinařický 140
116. Přátelé rolníkovi. Dle Fr. Dlouhého 114	138. Užitek lesních stromů. B. Bauše 142
117. Koroptev a křepelka. B. Patera 116	139. Květy a plody lesní. Boh. Bauše 143
118. *Křepelka. Národní . . . 118	140. Obilí 145
119. *Straka lakomá. Josef Chmela 118	141. *Modlitbička. Frant. Lad. Celakovský 146
120. *Ptáčata. Josef Sládek . . 119	142. *Žito, žitko zelené. Josef Sládek 146
121. Ptactvo na našich rybnících. Dle Jana Havelky 119	143. Příhody žitného zrna. B. Patera 146
122. *Divoká kačena. Národní . 121	144. *Brambory. Národní . . . 148
123. Žáby a čáp. Dle J. Pažouta 121	145. Jak na poli vyrostla košilka. Z ruské čítanky. A. Chleborad 148
124. Naši obojživelníci. Dle Fr. Dlouhého 122	146. Luční píce. Jar. Metlický . 150
125. Ryby. Boh. Patera. (1. nejmenší, 2. ryby, 3. rybář, ryby, voda, síť) 124	147. Květny luční a polní B. Bauše 151
126. Rak říční. J. Kafka . . . 126	148. *Tráva zelená. Národní . . 153
127. Škeble a její příbuzní. B. Patera 128	149. Skála. V. Štech 153
128. Naši plazi. B. Patera . . . 129	150. Užitek nerostů 154
129. Jelen, daněk a srnec . . . 132	151. Sirky. V. Štech 155
130. Ježek. B. Patera 134	152. Petrolej. Jos. Klika 156
131. Veverka. B. Patera . . . 135	153. Zpracování hlíny a skla. V. Štech 158
	154. Železo a cín. V. Štech . . 159

IV. Domov a vlast.

a) Zeměpis.

155. Domov, obec 162	158. Dva poutníci 165
156. *Domov. Josef Sládek . . 163	159. Na řece. Václav Štech . . 166
157. Pozemky. Jos. Kořenský . 164	160. Na silnici. V. Štech. (Psanf) 168

	Strana		Strana
161. *Cestička k domovu. Karel Rais	170	170. Země, vlast, národ. Josef Kořenský	181
162. Na návsi. V. Štech	170	171. *Mluva mateřská. Vladimír Šťastný	182
163. *Vesničané. Karel Rais	172	172. Království české. Jos. Kořenský	182
164. Spořádaná vesnička. Václ. Štech	173	173. Morava. Ant. Bobrovský	184
165. Železnice. V. Štech	174	174. Slezsko. Ant. Bobrovský	186
166. Výroční trh. Alois Mrštík	176	175. *Čeští hoši. Josef Sládek	187
167. Okres, hejtmanství. Josef Kořenský	178	176. Kde domov můj? Lad. Benýšek	188
168. Cestování ve světlici. Mapa)	178	177. Drátenci. Alois Mrštík	189
169. Jsem Čech. Lad. Benýšek	180	178. Cikáni. Alois Mrštík	189

b) Dějepis.

179. Křesťanský letopočet	191	190. Soběslav I. P. Papáček	201
180. Pověst o Čechovi. Pav. Papáček	191	191. Z doby krále Václava I. L. Benýšek	202
181. Naši dávní předkové. Podle V. Tomka	192	192. Rudolf Habsburský. L. Benýšek	203
182. Libuše a Přemysl. Podle V. Tomka	193	193. Král Václav II. L. Benýšek	204
183. O Horymírovi. Podle Al. Jiráska	193	194. Eliška Přemyslovna. L. Benýšek	205
184. Počátky křesťanství na Moravě. Pav. Papáček	195	195. Karel IV., otec vlasti. Podle Lacinovy Kron. čes.	206
185. Bořivoj a Ludmila. Podle Václ. Tomka	196	196. Král Jiří a jeho šašek. Jan Herben	208
186. Svatý Václav. Podle Palackého a Tomka	197	197. Císař Josef II.	211
187. Svatý Václave, vévodo české země!	199	198. Z mládí císaře Františka Josefa I.	212
188. *Sv. Prokop. Xaver Dvořák	200	199. O císařovně Alžbětě. L. Benýšek	213
189. Spytihněv II. P. Papáček	200		

V. Svět. Roční doby.

200. Den a noc. (Obloha, hvězdy, měsíc)	215	206. U vody. Lad. Malý	221
201. *Hvězdy. Xaver Dvořák	216	207. Příhody kapky vodní. Dle A. Grube. (1. rosa, 2. bláto)	222
202. V lese	217	208. Spor vody s ohněm. Z ruské čít. A Chleborad	224
203. Slunečné hodiny. Vincenc Zahradník	218	209. Vzduch. Jos. Klika	226
204. Týden a měsíc. V. Štech. (Týden, 7 dní, den a noc)	219	210. Podzim. J. Kořenský a V. Štech	226
205. Voda. Jos. Klika	220	211. Z dědečkova kalendáře	227

	Strana		Strana
212. *Tři mlatici. Vilma Sokolová. Říkadlo z Petrákovy čítanky. (Stodola)	228	229. *Přijde jaro. Jos. Vlk	247
213. *Vlaštovkám na odletu. J. Karásek	229	230. Na neděli smrtnou. Dle V. Beneše Třebízského	248
214. Jak větry jsou užitečné. Dle Filipa Kodyma	229	231. Ve vrbovém háji. Alois Mrštík	249
215. Při větru. Lad. Malý	230	232. *Jarní písně. 1. Národní. 2. Vítězslav Hálek. 3. Česká národní	250
216. *Bude zima, bude mráz. Národní slovenská z Moravy	232	233. Sklad hraček „u bezu“. L. Malý	251
217. Dračky a přástvy. Božena Němcová	232	234. *Máj. Josef Sládek	253
218. *Pečujte o ptáčky. Vilma Sokolová	234	235. *Májový dešť. Národní	254
219. Advent. Alois Mrštík	234	236. Jaro. Jos. Kořenský	254
220. Štědrý den. Bož. Němcová	236	237. Z dědečkova kalendáře	255
221. *Štědrý večer. Karel Jaromír Erben	237	238. Jak se z Jeníka stal hudebník. (Housle)	256
222. *Koledy. Národní	237	239. Lesní duch. (Ozvěna)	257
223. Pohádka o Zimě. Upravil A. Mrštík	238	240. *Vítání léta. Národní	258
224. Zima. Jos. Kořenský	240	241. Nedělní vycházka do polí. Karel Rais	259
225. Z dědečkova kalendáře	241	242. Žně. Alois Mrštík	260
226. Na ledě. Alois Mrštík	241	243. Léto. J. Kořenský a V. Štech	261
227. Zdroje tepla. Jos. Klika. (Oheň)	243	244. Z dědečkova kalendáře	263
228. Teplota a teploměr. Fr. Smetana a Jos. Klika	245	245. Čtvero přání. Z ruřtiny	263
		246. Rok. V. Štech. (Rok, 12 měsíců, 4 týdny, 7 dnů)	264
		Rakouská národní hymna	266

